

sek 48 članov, kateri prevdari vse naše državne razmere in nasvetuje zbornici vse to, kaj moramo storiti v Avstriji v slučaju, če pride do ločitve z Ogrji. Dne 14. marca je dr. Deršata v temeljil ta predlog in se je o njem obširno razpravljalo. Če se ločimo od Ogrrov, bomo pri tem le imeli dobiček. Dokazano je, da mi v gotovem denarju vsako leto za Ogrre plačujemo pri skupnih zadevah po 50 milijonov več, kakor bi bilo treba. Mažari pa za to dobroto, katero uživajo od Avstrije, surovo ravna s tamošnjim prebivalstvom. Nemcev, Slovakov, Slovencev, Hrvatov, Rusinov in Rumunov je mnogo več na Ogrskem, kakor Mažarov; a ti nemažarski narodi nimajo sploh nobene pravice. Mažari že komaj čakajo, da Slovani zginejo iz ogrske zemlje. Izmed 400 državnih poslancev so pri zadnjih volitvah komaj nemažarski narodi spravili v državni zbor 11 svojih mož. — Kako so si pa pridobili Mažari takšno oblast ne le nad ogrskimi nemažarskimi narodi, ampak sploh nad celo našo monarhijo? Po nesrečni vojski med Avstrijo in Nemčijo l. 1866 se je poklical v Avstrijo saksonski nemški baron Beust, ki je Ogrom podelil vse pravice, katere so zahtevali. Takrat so imeli v dunajski poslanski zbornici velikansko večino nemški liberalci, ki so pa k vsemu prikimali, kar je predlagal ta nemški baron. Slovenci so se z vso močjo upirali razdelitvi Avstrije v dve polovici; toda brez uspeha. Kar so zakrivali Nemci l. 1867, to pobijajo zdajšnji avstrijski liberalni Nemci. Toda prepozno je! Kar smo Avstrijani Ogrom do zdaj plačevali prav po nepotrebnem, to je zgubljeno za vselej, če ravno je eden izmed nemških gubernikov pri tej razpravi zaklical, „da nam morajo Mažari vse zopet povrniti; potem naj hodijo z Bogom!“

Razmere med Avstrijo in Ogrsko.

Razprava o predlogu poslanca dr. Deršata, da se izvoli poseben odsek 48 članov, ki naj presodi položaj med Avstrijo in Ogrsko in predlaga zbornici, kaj se naj ukrene, še ni končana. Guberniki vseh strank se oglašajo k besedi in očitajo Mažarom vse krivice, katere je pretrpela Avstrija v dobi od 1867, kar se je sklenila prva pogodba med obema državnima polovicama. Mi smo plačevali, Ogrji pa komandirali. Krščanski social. Axman je omenjal, da je bil prvi dr. Lueger, ki je l. 1892 opozarjal na v nebo kričeče krivice, katere mi Avstrijci prenašamo radi Ogrske nagodbe. Toda v avstrijski zbornici ni smel takrat nikdo kaj očitati Ogrom. Čisto prav, če se ločimo od njih, kar oni sami tako glasno zahtevajo; Avstrijci bomo samo le na dobičku. Potem ne bojo več uvažali Ogrji svoje živine, svojega žita in vina v Avstrijo brezplačno, kakor do sedaj. Slovenski poslanec dr. Šušteršič je dokazoval, da Ogrji niti resno ne mislijo na to, da bi se ločili od Avstrije, če tudi kričijo tako. Če hočemo imeti lastno vojno, bojo vsaj po 100 milijonov kron več za njo plačevali, kakor danes. Kaj bo pa potem z Bosno in Hercegovino? Avstro-Ogrske monarhije več ne bo, kateri je izročila Evropa ob svojem času upravo teh dveh turških pokrajin. Pogodba med Avstrijo in Ogrsko je bila nesrečna za nas, ker je bil vedno avstrijski cesar pod pokroviteljstvom ogrskega kralja; kar so Ogrji velevali, to se je zgodilo nam na škodo. Mi terjamo toraj popolno enakopravnost z Ogrji ali pa ločitev od njih.

Proračunski odsek

pretrese precej pridno državni proračun za leto 1905. Želijo, da konča svoje delo do velike noči; po praznikih bi se pečala z njim poslanska zbornica. Te dni se bo v tem odseku rešilo tudi vprašanje o celjskih nemško-slovenskih spodnje-gimnazijskih razredih. Leta 1902 je poslanska zbornica z večino 33 glasov sklenila, da spodnja gimnazija mora ostati v celjskem mestu. Žal, da so se dali nekateri slovenski politiki od vlade speljati tako daleč, da so privolili v stavbo poslopja za slovensko-nemško gimnazijo v celjski okolici. Vlada je na to postavila v proračun zdaj že tretjekrat: „Za stavbo gimnazije z unaj Celja: 10.000 K“. Ta postojanka se

je prvokrat vtihotapila za l. 1903, drugokrat za l. 1904; a v teh dveh letih pa sploh ni bilo radi obstrukcije proračunske obravnave. V kako prijetnem položaju bi se nahajali glede te zadeve Slovenci, če bi se ne bile vršile omenjena popolnoma nepotrebna in nesrečna pogajanja!

Iz proračunskega odseka smo zvedeli, koliko naša državna polovica plačuje vsako leto za pokojnine svojih uradnikov. L. 1895 so znašale pokojnice 35 milijonov — danes pa znašajo že 68 milijonov. In pri tem položaju se zahteva, od neke strani, naj se službena leta uradnikom znižajo od 40 let na 35 let, pokojnine se njim pa naj pomnožijo! Še celo finančni minister dr. Kosel sam se je vpri — vsaj za zdaj — tej zahtevi.

Dopisi.

Dobrna pri Celju. (Občinske volitve.) „Da bi h... tote volitve!“ Tako že kolnejo dobrnski nemčurji. Gre jim slaba. Ni uspeha, pa ga ni. Po vseh cestah jih vidiš, v vseh kotih širne dobrnske občine poskušajo, pa ne gre. Dobrnski Slovenci so bojda še „preneumni“, da bi „zastopili“, kaka nebesa jim obljubujejo nemčurji. Bolj butastih ljudi si pa tudi nemčurji niso mogli izbrati, da delajo za — nje. Večina jih hodi okrog, da bi se ga tu in tam nasrkali, potem naj že bo odbor slovenski ali nemški, si mislijo, da je le pijača in pa „groši.“ Plačani so bojda dobro, a kdo jih plača, to je še skrivnost. Da „ti višji“ ne bodo dali ne vinarja, o tem je vsak človek na Dobrni prepričan. Ali morebiti že delajo dolgove na račun občinske „kase!“ Bojda se je tistemu slaba godila, ki je prodajal medvedovo kožo brez medveda. Še hušja bo z našimi nemčurji. A nekaj so nemčurjski podrepaniki vendar dosegli, čeravno tega niso nameravali, namreč to, da so vzbudili narodno zavest pri ljudeh, kjer je poprej ni bilo videti. Prišli so plačani nemčurjski hlapci in rekli: „Ti, z Nemci moraš voliti! Pirtovška moraš voliti, pa Hasenbihla, pa Žumarja, pa Laleka, veš, to so naši možje, ti bodo skrbeli za občino. Doklad potem ne bo nobenih, dače nič več, še denarje bomo iz davkarje dobili. Veš, ta šola je za nič, novo, lepo nemško šolo moramo postaviti. Veš, pa nemški „birgarmajster“ mora biti, potem bo veselo na Dobrni. Če boš pa s „Slovincami“ volil, ti bodo v vinogradu kisle hruške rastle in volom bodo rastle rogovi na hrbtu.“ Tako so govorili nemčurjski modrijani in uspeh je bil ta, da bodo mnogi slovenski volilci, kateri poprej niso nikdar prišli k volitvi, sedaj prišli nalašč in slovensko volili, da vidijo, če se spolnijo nemčurjska prerokovanja. Odgovor slovenskih mož je pa navadno ta: „Storili bomo po vzgledu Slovencev v Teharjih, Zrečah in Oplotnici, nemčurji pa naj imajo nemškega „birgarmajstra“, kjer ga hočejo. Tukaj smo mi gospodarji, ne pa tuji privandravci, ki so se nam zajedli v meso, kakor trtna uš v naše vinograde. Tako je, gospodje nemčurji: poglavarji in hlapci! Slovenci ne komandiramo, kogar naj volijo Nemci v Gradcu ali na Dunaju za župana, pa tudi komandirati si ne damo od tujih ljudi, kedo bo pri nas župan ali odbornik. Ta bi bila lepa, da bi tuji ljudje, ki so prišli iskat kruha na Dobrno, da bi taki zapovedovali domačinom, ki so podedovali svojo slovensko posest od slovenskih starišev. Če vam ni kaj prav, le pustite nas in pojdite, od koder vas je veter prinesel; mi smo poprej živeli brez vas in bomo tudi potem. Še to vam dovolimo, da vzamete seboj tiste svoje podrepanike, ki so izdali svoj rod in svoj jezik. Ni se vam treba bati, da bi kak petelin zakikirikal za vami. Prej greste, boljše bo. Če se boste še pa delj časa obračali tukaj, prosimo vas, bodite bolj ponižni, zakaj tudi slovenska potrpežljivost ima svoje meje in morebiti vam ni neznano za vsakega nemčurja strašno geslo: Svoji k svojim.

Da se razumemo, dodamo še kratko opombo. Nemčurji se navadno imenujejo „Nemci.“ Pri

nas pa že poznamo razloček med rojenimi Nemci in takimi, ki se štljuje kot „Nemci“, pa so slovenskega rodu. Govorijo sicer radi neko „nemščino“, ki je pa taka, da je joj. Bog ne daj, da bi jo dali psu, takoj je po njem! Toraj ne mešajte besedij. Proti poštemnim Nemcem, ki hočejo mirno med nami živeti, nimamo ničesar, ves naš odpor je namerjen proti izdajicam našega rodu. Ako se bo pa kateri Nemec družil z nemčurjsko golaznijo in delal proti slovenskemu ljudstvu, potem seveda ne bomo delali razločka in ena jama bo odprta za vse.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Osebna vest. Okrajni komisar celjskega okraj. glavarstva dr. Adam Weiss p.l. Schleussenburg je postal ministrski podtajnik v ministrstvu notranjih zadev. Imenovani je bil med političnimi uradniki v Celju še najbolj priljubljen, ker se je naučil skoraj popolnoma slovenski ter bil v uradovanju strogo nepristranski in ljubezljiv. — Okrajni komisar dr. Rudolf Brešar je prestavljen od namestništva v Gradcu k okrajnemu glavarstvu v Celje. — Davčni pristav g. Alfred Drobnič, je prestavljen iz Celja v Št. Lenart v Slov. goricah.

Odlikovanje. Cesar je podelil g. Feliks Stegnarju, c. kr. učitelju na moški kaznilnici v Mariboru, častno svetinjo za 40 letno zvesto službovanje. Čestitamo.

Zaročil se je g. Ferdo Motnikar, urar v Dolu, z dospodično Tončko Gorišek, gostilničarjevo hčerjo na Veterniku pri Kozjem. Čestitamo!

Mariborske novice. Mariborski župan, dr. Schmiderer, je dobil viteški križ Fran Josipovega reda, toda ne za uzorno župnanje, temuč zato, ker nabira kot blagajnik denar za „Rudeči križ“. — V pondeljek, dne 20. t. m. se je ustrelil v kavarni „Secession“ v Tegetthoffovi ulici 22letni natakarc Franc Šavkovič, ki je bil uslužben na kolodvorski restavraciji. Samomorilec se je najprej šampanca napil in na to se je ustrelil. Bil je takoj mrtev.

Sv. Peter pri Mariboru. V noči od 12. do 13. t. m. je ukradel neznan tat posestniku Mih. Kokolu v Metavi moško obleko in kolač kruha, med tem ko je imel gospodar opravek v hlevu. Upati je, da bodo zlikovca kmalo dobili!

Št. Ilj v Slov. gor. Nemški Čeh Helcl, ki mu domovina ni dala potrebnega kruha in ga je potem nesreča zanesla v naše lepe Slovenske gorice, ki bi jih pa on rad prepiavil in okužil z blaženo nemščino, ta mož je menda le začel spoznavati, da je pri nas popolnoma nepotreben. Kako rad bi videl svojo kobačo vedno polno, vse naj bi pilo le „nemško“ vino, vse naj bi jedlo le „nemško“ meso. Pa nihče ni tako žejen in lačen! Seveda si vsak pameten človek dobro premisli, prej ko zopet gre na limanice. Saj imamo svoj pregovor, ki pravi, da osel gre samo enkrat na led. Kdor gre dvakrat, je seveda že nekaj več. — To ve tudi nemški Čeh Helcl. In to je, kar mu dela toliko skrbi, da mu večkrat prav nič ne tekne tako priljubljena — če tudi ne ravno lepa — fajfa. Njegovo jezo pa mora čutiti celi Šentilj. Čujte! Ker ga nihče ne uboga, zato je odložil svoji odborniški mesti pri občini in pri krajnem šolskem svetu. Pa glejte smolo — Šentilj še kljub temu stoji! To pa še ni vse. Tudi drugi vidijo, da je nepotreben. Pretečeni teden so ga hoteli namreč kar na tihem ukrasti; ne vemo, kaj bi drugo v šoli iskali. Še ni dolgo, da je bil Sadu v taki nevarnosti, in zdaj pa so hoteli Helclna. Svet je pač tako silno nehvaležen! Naše najbolj zaslužne može nam hočejo kar na tihem pokrasti, kam pa se naj potem obrnemo, kje naj iščemo take vzor-može? Jerum, jerum, to je pa že za počit!

Fram. Vsi tukajšnji treznomisleči narodni krogi obsojajo surove napade v zadnjih številkah „Slov. Štajerca“ na tukajšnjega g.

nadučitelja Franca Pirkmajerja. V taki obliki se pač ne govori o olikanem človeku! Nadalje pa so tudi prepričani, da naš g. nadučitelj ne potrebuje pouka o narodnosti od bivšega urednika ptujskega „Štajerca“, in da „Slov. Štajerca“ nihče ne podpira zaradi tega, da bi delal zgago in zmešnjavo v našem lastnem taboru.

Toča je šla v Framu v ponedeljek od 6.—7. ure zvečer tako močno, da je bilo videti še drugi dan, kakor da je zapadel sneg.

Umrli je v Frankoveh pri Ormožu posestnik in gostilničar, bivši orožnik in uradnik c. kr. sodnije v Ormožu g. Anton Otorepec v 58. letu. Zapušča žalno udovo in pet otročičev. Bodi mu zemljica lahka! — Umrli je dne 19. t. m. v Gradcu, v bolnišnici usmiljenih bratov, profesor veronauka na ptujski gimnaziji č. g. Ferdinand Majcen v 49. letu. Rojen je bil pri Sv. Bolfenku na Bišu. Truplo so prepeljali v Maribor, kjer je bil pogreb večeraj popoldne. — Umrli je v Konjicah v ponedeljek, dne 20. t. m. gospa Ana Ogorevc, soproga trgovca in rodoljuba. N. v m. p.!

Mrtvega je vozil. Dne 13. t. m. zvečer je vozil posestnik Kager iz Lučan bolnega posestnika Godelna v mariborsko bolnišnico. Ko zavije v Mariboru proti bolnišnici, se ozre na bolnega Godelna in vidi, da je ta že mrtev. Ker mrtvega trupla v bolnišnici niso hoteli sprejeti, ga je moral še isti večer Kager peljati na mariborsko pokopališče.

Strašna nesreča se je pripetila dne 18. t. m. v Draveh pri Ptuj. Ondotni posestnik Jožef Korpič, premožen kmet, je isti dan vozil vino. Na nekem klanecu je odpovedala zavora in Korpič je prišel pod voz, na katerem so bili trije polovnjaki vina, okrog 900 litrov. Nesrečnežu je eno nogo popolnoma zmečkalo, drugo pa na več krajih zlomilo. Težko, da bi ozdravel.

Nesreče. Posestniški sin Ivan Ogorevc iz Pišec se je peljal iz Zagreba v Brežice. Pred postajo Brežice mu odnese veter klobuk in Ogorevc skoči raz stopnice na vagonu, kjer je stal, da vjame svoj klobuk. Pri tem pa pade tako nesrečno z obrazom na kamenje, da se je precej močno opraskal.

Roparski napad. V Poljčanah je bil napaden in oropan 19letni tehnik Franc Plešič. Zamudil je vlak ter se šel v bližnji gozd sprehajati. Naenkrat je počil strel, ki ga je zadel v bok, in drugi strel, ki ga je samo opraskal na vratu. Na to sta ga napadalec oropala denarja in drugih reči, katere je imel seboj. Nerabno sta takoj proč pometala. Težko ranjenega so prepeljali v mariborsko bolnišnico in je težko, da bo okrevljal. Napadalec pridno iščejo.

Napad. V nedeljo, dne 19. t. m. popoldne ob 2. uri je šel posestniški sin Jurij Kos iz Dražje vesi pri Celju skozi gozd blizu Petrovč. Naenkrat skoči iz gozda neznan mož, ki ga vrže na tla ter bje po njem z nekim kolom tako dolgo, da je nezavesten obležal. Ko je prišel Kos zopet k zavesti, je napadalec že izginil. Ranjenega so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer so dognali težke rane, posebno na levi roki, kjer so mu morali odrezati dva prsta, katere mu je napadalec zmečkal.

Napadel je kmet Massa iz Kranacha pri Arvežu blapea Jožefa Arnuša iz Kicar pri Ptuj, ko se je ta vračal domu. Z nekim hodom ga je tako pretepel, da mu je zlomil obe roki. Težko ranjenega so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Samoumor radi uboštva. Iz Brežic se poroča: Tukaj bivajoči mizar Jožef Slodič se je lani ponesrečil. Prerezal si je tri prste na desni roki, vsled česar so ti prsti ostali trdi. Zaradi te napake je težko dobil delo in se mu je godilo vedno slabo. Minoli teden je ostavil svojo družino in šel v Ljubljano ali Trst dela iskat. Dne 19. t. m. je dobila družina vest, da se je v Juršah pri Ljubljani obesil.

Drevo na železnični tir so položili neznan zlikovec blizu Rogačke Slatine. K sreči je opazil strojevodja osebnega vlaka zjutraj

drevo. Posrečilo se mu je v zadnjem trenutku ustaviti vlak, sicer bi se bila lahko pripetila velika nesreča.

Ptujske novice. Čez pol milijona ima dolga naše majhno mestice in vendar mečejo naši mestni očetje denar skozi okno. V zadnji seji so dovolili nemškemu „sulfereinu“ 550 K. Da pa bi posebno pokazali svoje pristno nemško mišljenje, sklenili so še posebej darovati „sulfereinu“ 50 K. In zakaj? Zato ker nemška občina Eggenberg pri Gradcu ni hotela dovoliti podpore „sulfereinu“ z izgovorom, da neti to društvo med narodnostmi prepri. In temu društvu dajo ptujski mestni očetje 550 K in še povrh kakor nalašč 50 K, zato ker ni nemška občina Eggenberg nič dala. Torej ti ljudje podpirajo nalašč to društvo, ki neti prepri med narodnostmi. „Štajerc“, kaj praviš ti k temu? „Südmärki“, ki ima nalogo kupovati posestva slovenskih kmetov in jih oddajati Nemcem, so dali 50 K podpore. In „Štajerc“ hvali župana Ornika kot prijatelja slovenskih kmetov! Za protestantovske maše so darovali 50 K. Ti ljudje, katere „Štajerc“ hvali, kot največje prijatelje kmetov, podpirajo naši narodnosti in veri najbolj sovražne zavode in društva. Pokažite, naši somišljeniki, te vrste tistim zaslepljencem, ki se še pustijo za nos voditi od nemčurkega „Štajerca“. Naj sprevidijo svojo zmoto in naj obrnejo hrbet temu lažnjivemu listu!

Zakotni pisec je bil v Ptuj 51letni Matej Mesiček od Sv. Petra na Medvedovem selu. Bil je že radi tega večkrat kaznovan. Dne 17. t. m. so ga zopet prijeli, ker je porabil denar, katerega je dobil od nekega posestnika za koleke.

V Oplotnici nimamo nobene slovenske gostilne. Dobnik in Založnik imata sicer slovenske napise, pa pri volitvah sta vselej pri nasprotni stranki. Slovenske gostilne so v naši občini samo: France Mlakar v Čadramu, Urban Stucin pri Novi cerkvi, Štefan Paurič in Janez Kmetec v Maloharni in Franc Gorenak po domače Zibereh v Zlakovi.

Povodenj v Ljutomeru. Veliko škodo je napravila povodenj okoli Ljutomera vsled deževja od 2. do 5. t. m. Pot iz trga do kolodvora je uničena. Trideset ur ni mogla nobena pošta in tudi noben vlak v Ljutomer. Potniki, ki so hoteli tja, so morali v Radgoni čakati. Zimska setev je uničena, travnike in vrtove je pokrilo visoko blato. Povodenj se je razprostiralo 13 kilometrov na dolžino in 4 kilometre na širino.

Kmetovalci, posestniki pozor! Vsako leto hodijo po slovenskih krajih neznan agentje tujih zavarovalnic ter silijo ljudi k zavarovanju. Tako se je pretečeno jesen zgodilo, da je nek neznan agent za neko žensko, ki biva v tujem stanovanju in nima nič imetja, predložil neko zavarovanje tuji zavarovalnici, ki je zavarovanje sprejela in zdaj meseca svečana za zavarovalnino tožila. Dotična oseba trdi, da ni mogla nikakršnega zavarovanja predlagati, ker nima lastnine in je nemščine celo nezmožna. Dobila je poziv k oddaljenemu nemškemu c. kr. sodišču. Toraj kmetovalci in posestniki, da se izognete takim neprilikam in tožbam pri tujih sodiščih, zavarujte svoja poslopja in imetja pri domačih zavarovalnicah.

Celjske novice. Od petka, dne 17. t. m. je napovedan v Celju pasji kontumac. — Minoli teden je kupil tukajšnji mizarški mojster Košelj v prodajalnici smodko, takozvano „kratko“. Pri kadenju pa se smodka naenkrat razpoči. Mož je dobil precejšnje opekline v ustih in na bradi. — V torek, dne 14. t. m. se je pa razletela v rokah delavca Mihaela Ropotar vojaška patrona. Ropotar je patrono našel ter jih hotel izprazniti smodnika. Pri tem se mu je pa ena vžgala in ga hudo opekla. — V soboto, dne 25. t. m. priredi „Celjsko pevsko društvo“ gledališko predstavo. Uprizori se: „Vzgojitelj Lanovec.“ — Celjski župan Rakuš gre v Egipt. Začasno opravlja njegove posle dr. Gregor Jesenko. — Veselica „Slov. del. podpornega društva“ v dvorani Narodnega doma na dan sv. Jožefa se je

izborna obnesla. Na vzporedi je bila igra: „Mlinarjeva hči“ in petje, ki je posebno ugajalo. — Novo narodno gostilno otvori g. Jakob Omladič, posestnik v Gaberjah št. 28.

Dober prijatelj. Rudar Jamnišek iz Zabukovec pri Celju in posestnikov sin Skoberne iz Griž sta bila dobra prijatelja. Predpustom se je Jamnišek oženil z mladim dekletom, in na svatovščino je bil povabljen tudi Skoberne. Pred desetimi dnevi je moral Skoberne na orožne vaje; šli so vsi trije v neko gostilno, da se pijejo, predno se ločijo. Potem so šli narazen; Jamnišek je rekel, da mora na dom k svojim staršem, Skoberne je dejal, da gre v Zalec, odtod pa v Celje in Jamniškova mlada žena je šla sama domov. Zaprla je hišne duri za seboj. Ni bila še dolgo doma, ko pride Skoberne za njo. Mislila je prvi trenutek, da je prišel njen mož, a potem spoznala Skoberneta, ki je zahteval, naj mu odpre. Ni mu hotela ustreči, zato se je Skoberne razjezil, razbil večna vrata, vdrl še v njeno stanovanje in jo vrgel iz prvega nadstropja skozi okno na cesto. Jamniškova mlada žena si je zlomila nogo.

Predrzna šolarica. Dne 14. t. m. popoldne je na progi Zidanmost-Sisek ustavila vlak šolarica N. Baravič iz Sevnice. Stopila je namreč na sredo železniškega tira in vkljub piskanju lokomotive ni hotela zapustiti nevarnega prostora. Ko so ustavili vlak in skušali ujeti deklico, je hotela pobegniti.

Novi most čez Savo pri Brežicah, katerega bodo začeli graditi letos spomladi, bo dolg 500 metrov. Širokost mosta bo pet in pol metra in vsakih 50 korakov bo prostor za izogibanje. Stroški so proračunjeni na 450.000 kron. Most bo iz betona in železa.

Okrajni zastop Kozje. Okrajni odbor se je dne 9. t. m. sledeče sestavil: načelnik č. g. župnik Tomažič, njegov namestnik g. dr. Jankovič, odborniki: Nj. visokost knez Windischgrätz, g. Jožef Černelc, trg. v Št. Petru, g. Elsbacher, trg. v Kozjem, g. Borha, veleposestnik v Veračah, g. Stadler, veleposestnik in poštar v Št. Petru in g. dr. Barle, notar v Kozjem.

Spomladne orožne vaje se vrše v III. vojnem koru v sledečem času: pri infanteriji: za rezerviste od 15. do 27. maja, za nadomestne rezerviste od 15. do 27. maja in od 29. maja do 10. junija; pri loveh: za rezerviste od 15. do 27. maja, za nadomestne rezerviste od 29. maja do 10. junija; pri poljskem topničarstvu: pri kornem polku št. 3 od 14. do 26. junija in od 26. junija do 8. julija, pri divizijskih topnič. polkih št. 7, 8 in 9 od 1. do 13. maja, od 15. do 27. maja, od 29. maja do 10. junija in od 12. do 24. junija in sicer za rezerviste in nadomestne rezerviste; pri trdnjavskega topničarstvu: pri trdnj. topnič. polku št. 4: za rezerviste in nadomestne rezerviste: od 1. do 13. maja, od 15. do 27. maja, od 29. maja do 10. junija, od 12. do 24. junija in od 26. junija do 8. julija; pri pionirskih: pri pionirskem bataljonu št. 15: za rezerviste od 15. do 27. maja ozir. 9. junija. (Čas orožne vaje k pij. batal. št. 15 v Ptuj poklicanega moštva železniškega in brzojavnega polka bo določilo poveljništvo bataljona v dogovoru s polkom.) Pri trenu: pri diviziji št. 3: za rezerve podčastnike od 1. do 28. maja in od 1. do 28. junija, za rezerve poddesetnike in prostake od 8. do 28. maja in od 8. do 28. junija, za rezervne štabne vodnike in voznike pri pešcih od 3. do 15. in od 17. do 29. julija; pri saniteti: pri oddelkih 7, 8 in 9: za rezerviste od 1. do 13. maja, za nadomestne rezerviste od 15. do 27. maja, za taiste od infanterije od 1. do 13. maja.

„Jadransko banko“ bodo ustanovili v Trstu Slovenci, Hrvati in Srbi. Vodja bo slov. odvetnik dr. Gustav Gregorin. Nemški listi so že začeli pisati proti zavodu in predbacivajo svojim somišljenikom, zakaj niso prej prišli na to misel, da bi prehiteli Slovane. Ako Nemci psujejo, je za nas Slovane vedno dobro znamenje.

Katoliška liturgika za šolski in domači pouk je ravno izšla. Knjigo je spisal g. profesor Jakob Kavčič. Kot učna knjiga je pripuščena po vis. ukazu c. kr. ministerstva za bogočastje in pouk z dne 17. svečana t. l. št. 3345. Knezoškofijski ordinariat lavantinski je odobril knjigo z odlokom dne 17. aprila 1904, št. 1191. Cena v platno vezani knjigi 2 K. Natisnila in založila tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Oddaja cepičev. V svrhu razširjevanja dobrih sadnih vrst oddaja sadjarsko društvo za srednještajersko brezplačno cepiče naših najboljših sadnih vrst na kmečke sadjarje in šolska vodstva. Prejemalec plača samo poštino. Prejeti cepiči se morajo takoj po prejetju vzeti iz zavoja in do porabe tako shraniti, da se ne posušijo. Prosilci naj se takoj oglašijo: Obstbauverein für Mittelsteiermark. Gradec, Sporgasse 11.

Društvena poročila.

Za mariborsko dijaško kuhinjo so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Vuk Franc, posestnik v Sovjaku, kot kruh sv. Antona 2 K, dr. Rosina (pogodba Stanber) 10 K, svatje na gostiji Hrastovec 5 K, Posojilnica v Brežicah 20 K, mladenič nabral na zborovanju kmetijskega društva v Slovenjgradu 4 K 10 v, Kavčič Mat., trgovec v St. Juriju ob juž. žel. 4 K, svatje na gostiji P. Skamlec pri Sv. Petru niže Maribora 5 K 90 v, svatje na gostiji M. Makovec v Gerlovi 7 K 20 v, g. župan Janez Ogorelec iz Rigone je poslal 18 K 55 v, ki so se nabrale na gostijah pri Jož. Deržiču, pri Fr. Pinteriču in pri Marku Petriču, Posojilnica v Framu 30 K, pevsko društvo pri Mariji usmiljenja 2 K 40 v, svatje na gostiji Iv. Kežman v Malem Obrežu 13 K 20 v, iz Ljutomer: učitelj Zachrl 1 K, dr. Choupek 3 K, Ivančič Nina, učiteljica 2 K, Rožič Ant., posestnik 1 K, Razlag Erna, učiteljica 1 K, Wesner Josipina, učiteljica 1 K, Mihalič Matilda, učiteljica 1 K, Čagran Mart., urar 1 K, Robič Jan., ravnatelj 1 K, Karba Ivan, učitelj 1 K, Kocuvan Mat., c. kr. oficijal 1 K, Karba Martin, sedlar in posestnik 1 K, Vršič Alojzij, trgovec 60 v, Postružnik Marija, posestnica 1 K; dr. Klasinc, odvetnik v Gradcu 10 K, Rožkar Davorin, kaplan 8 K, Fran K. 50 K, iz Hostinje vesi (župnija Slivnica) 4 vreče krompirja, dr. Rozina (pogodba Kozar) 10 K, Režman Julijana v Veržeju 4 K, miza korenjakov in gostje pri g. Gnilšek v Haložah 13 K, dr. Povalej 5 K, župnik Anton Kocbek 10 K, svatje na gostiji g. Fr. Pleško 8 K, neimenovan iz Slivnice 2 K, klub 40 K. Najprisrčnejša zahvala!

Slov. gosp. in izobr. društvo „Skala“ pri Sv. Petru niže Maribora je začelo prav pridno delovati. Skoro vsako nedeljo se vrše predavanja, katerim so vzeti predmeti iz narodnega gospodarstva, društvenega življenja, raznih dnevnih vprašanj itd. Obisk je — ako vreme ne zadržuje — vsakokrat obilen. Može in mladeniči, udeležuje se pridno tudi sami društvenega življenja, da bo Sv. Peter stal vedno kot nepremagljiva slovenska trdnjava pred Mariborom.

Odbor slov. kat. akad. društva „Danice“ za letni tečaj 1904/5 se je sestavil na običnem zboru dne 14. marca t. l. sledeče: stud. phil. Capuder Karl, predsednik, stud. phil. Božič Mirko, podpredsed., stud. ius. Hubad Josip, tajnik, stud. phil. Modic Izidor, blagajnik, stud. phil. Dolenc Ivan, knjižničar, stud. phil. Puntar Josip, gospodar.

Sv. Barbara v Haložah. Meseca prosinca je imelo tukajšnje bralno društvo „Naprej“ svoj redni občni zbor, pri katerem so se v odbor volili isti činovniki, kakor v prejšnjem letu. Po volitvi se je zbralo veliko število udov in ves odbor v gostilni. Kratkočasili smo se z govori, tamburanjem in petjem. Skrbelo se je tudi za društveno blagajno; kajti na dražbi se je nabral lep znesek. Dne 26. svečana pa je priredilo društvo prvo veselico v tem letu. Vendar zopet enkrat! Takoj po večernicah so se začeli zbirati domačini — pa malo jih je bilo, in gostje iz Ptuj, Leskovca, Sv. Marka

in Šmarjete v 4. razredu šolskega poslopja, kjer se je na ličnem odru uprizorila šaloigra „Muteč“. Občudovali smo posebno mlade diletante, ki so nastopili prvič na odru ter svojo nalogo tudi dobro rešili. Po predstavi smo se podali v gostilno g. Korenjaka, kjer se je razvila prav živahna zabava. Tamburaši so pridno brenkali, srečolov je povzročil mnogo smeha in prostovoljna dražba je vrgla tudi v nikdar polno društveno blagajno nekaj kronic, kakoršnih si še Luka s svojim izbranim prigorvarjanjem ni mogel pridobiti. Škoda, da se naši domačini v tako pičlem številu udeležujejo veselice, ki jih prireja bralno društvo. Prav primerna je bila igra za pustni čas, ko se ljudje najbolj ženijo. Ta prvi nastop naj bi mlade igralce navduševal za druge nastope in nadaljne sodelovanje pri bral. dr., druge fante in dekleta kakor odrasle, še dosedaj neude — pa, da pristopijo kot udje k toli koristnemu bralnemu društvu ter sodelujejo za razvoj in povzdigo domačega bralnega društva in tako ob enem za ves slovenski narod. Barbarčani, vse premalo se brigate za to društvo! Tako obljubena župnija kakor je naša, bi morala dati dosti več udov kakor jih je sedaj. Število udov bi moralo naraščati od leta do leta, ne se pa krčiti, kakor je žalibog pri nas. Pa menda le ni tega kriv ptujski „Stajerc“ in njegovi podrepniki, kali?! Ne dajmo se sramotiti od drugih društev, ki tako vrlo napredujejo v vsakem oziru. Dandanašji mora že človek vedno kaj brati, seveda poštene časnike in knjige, sodelovati pri pevskih in tamburaških zbiorih ter se udeleževati narodnih shodov in veselice. Posebno mladina naj bi se bolj začela zanimati za nadaljno izobrazbo, katero nudijo posebno bralna društva. Čim več ko je udov, temveč bo tudi knjig in časnikov. V minulem letu se je izposodilo nekaj nad 2000 časopisov in 900 knjig. Ni li to lepo?! Ali še lepše in veselejše bi bilo za naše društvo, ko bi se to število povečalo. Pa upati je in trdno pričakujemo, da se to še letos zgodi, kar bom z veseljem poročal. — Namen bralnega društva je tudi gojiti petje in tamburanje. To je posebno pri nas mogoče. Naše ljudstvo ima izvanredno dober posluš ter tudi rado poje pri vsaki priliki. Vsak tujec rad pripozna, da v naši župniji lepo pojó, stari kakor mladi. Kjer pa je dober posluš doma, tam se tudi naj ustanovi pevski zbor. Ta imej nalogo, izvajati lepe, poštene narodne, pa tudi umetne, posvete in cerkvene pesmi. Ni ga lepšega, kakor dobro ubrano petje. Česar pa človek ne zna, tega se naj uči. Ker kaže lepa pesem najsrčnejša čustva, ima veliko pomena za splošno izobrazbo, za oplemenitev človeškega srca, pa tudi za izpodbijanje narodne zavesti. Slovenec je rojen pevec in Bog poštenega veselja ne prepoveduje. Lepo petje poslušalce gane, očara in navdušuje. Dobri, izurjeni, olikani pevci so vse časti in hvale vredni, pa se ne prevzamejo ter živé v lepi složnosti med seboj; tudi se ogibljuje vsakega nesposobnega vedenja. Pri nas manjka močnega pevskega zbora, ki bi pa imel take pevce, ki vztrajajo, se ne vstrašijo nobene zapreke ter žrtvujejo tisti čas, ki je določen za pevske vaje. Prijatelji lepega petja! Pristopite k bralnemu društvu ter se obenem oglasite kot pevci! Tudi tamburaški zbor bi trebal izpolniti. Toraj na noge, mladeniči in dekleta, moške in žene! Pristopajte v prav velikem številu k bralnemu društvu!

Gospodarsko bralno društvo v Kozjem je priredilo na predpustno nedeljo in ponedeljek zvečer dve igri: „Jeza nad petelinom“ in „Vaški skupuh.“ Jednakih iger je že davno Kozje želelo in s pomočjo društvenih prijateljev so se ti dve igri še koj dobro obnesli. Gledališki oder se je postavil v gostilni g. Gučka. Vse se je zvršilo skoraj brez izjeme prav povoljno. Naši fantje, dekleta in gospodje kot igralci so dobro izvršili svojo težavno nalogo, posebno že zato, ker so prvič igrali. Vso čast in slavo prireditelju omenjenih iger in priručna hvala vsem igralcem. Obakrat je bila soba prenapolnjena radovednega občinstva. Pa zakaj bi ne, saj se še v Kozjem kaj takega ni igralo. Navdušenje gledalcev je bilo veliko. Kmalu

po veliki noči, najbrž na belo nedeljo, se bo zopet igralo, na kar že danes opozarjamo vse čislane prijatelje bralnega društva. Pa to bomo že pravočasno naznanili in ne zamolčali, kakor smo storili pri teh igrah vsled raznih ovir, kar nam cenjeni društveniki in spoštovani gledalci nikar naj ne zamerijo. Do tedaj pa z Bogom in Marijo za našo slovensko domovino.

Studenice pri Poljčanah. V četrtek, dne 16. t. m. je prišel na povabilo bralnega društva v drugič k nam g. potovalni učitelj Franc Goričan iz Maribora. Poučeval je v vinogradih v Klečah o pomladanskih opravilih v gorica, posebno pa o obrezovanju vinske trte, ter nam razkazoval, kako jo moramo obrezovati, da dobro izrabimo njeno rodovitnost in tudi les primerno močan ohranimo. Slišali smo nadalje, kedaj moramo v nizkih, kedaj pa o visokih gorica obrezovati in kakšna so znamenja zgodnje ali pozne rezatve. Pa tudi v novih nasadih ameriške trte smo izvedeli veliko, kako se naj ravna z njimi, da se dosežejo zaželjeni uspehi. Slednjič smo slišali tudi nekaj o kmetijskih podružnicah in njih uspehih. Vse nas je prav zanimalo, zato smo tudi prav hvaležni g. Goričanu za njegov trud. Tretjič pride g. Goričan v nedeljo, dne 2. aprila po jutrajnem sv. opravilu in bo predaval o gospodarstvu in ustanovitvi kmetijske podružnice. Povabljeni ste tudi gospodinje, gospodarja pa naj iz župnije nobenega ne manjka. Tudi iz sosednjih župnij ste povabljeni. Slišali boste nekaj važnega in velpomembnega za sedanje čase. Predavanje se bo vršilo v šoli kakor prvokrat.

Cerkvene stvari.

Pri Sv. Magdaleni v Mariboru bodo duhovne vaje pod vodstvom pred. g. P. Donata, gvardijana kapucinov iz Škofje Loke od 4. do 9. aprila; vsak dan štiri pridige.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Sv. Florijan na Boču 14 K, Ruše 23 K, Črešnice 7 K 44 v, Sv. Jurij pod Taborom 80 K, Sv. Jedert nad Laškimi 10 K, Širje 10 K 20 v.

Umrli je v Studencih pri Mariboru č. g. Jakob Košar, umirovljeni župnik gornjopolskavski. Rajni je bil rojen pri Sv. Juriju ob Ščavnici dne 7. julija 1835. R. i. p.!

V Rim so potovali z romarskim vlakom č. gg.: Ivan Govedič, župnik v Šoštanju, Jožef Atteneder, župnik v Polzeli, Franc Cernenšek, župnik v Cirkovcih in Evald Vračko, kaplan v Jarenini.

Gospodarske stvari.

Kmetijske razmere na Orenu.

(Dalje in konec.)

Prekrasno mursko polje! Moj premili rodni zavičaj! Veselja se mi širi srce, ko te gledam poletnega dne, ko po tebi lahen vetrič ziblje težko rumeno klasje in ko brzi konjiči dirjajo po tvojih belih cestah. Kadar pa zagrne tih mrak tvoje poljane v temno krilo, zadoni ubrana pesem tvojih bodrih mladeničev in brbklih deklet, vračajočih se s trudapolnega dela. Moja vroča želja je, ne le, da ohraniš svojo dosedanje slavo, temveč, da tvoji prebivalci napredujejo v svojem kmetiskem poklicu. V to pa je treba sloge in združenih moči. Ohranijo in branijo pa tudi naj naše največje svetinje, sv. vero in mili materni jezik slovenski!

Rad bi tamkaj bil,
kjer po polju veter žene
žitno valovo rumene,
kjer vesela se glasi
prepelica: pet pedi!
Rad bi tamkaj bil!

V. Orožen.

Nova cerkev v Haložah. Kakor vedno gorkeje solnce izvalja majhne čebelice iz njihovih tesnih stanovanj, slično ne da miru našemu dičnemu g. J. Jurančiču, potovalnemu učitelju za čebelarstvo, med stenami njegovega domovja. Njegovo srce ga miče ven v razne kraje naše lepe domovine; vleče ga med slovensko ljudstvo vabit in navduševati za čebelarstvo, za kmetijsko stroko, katera prinese pri neznatnem trudu marsikak vinarček. Tokrat je izvolil omenjeni gospod počastiti nas Novocerkovčane ter je pred

precej povoljno množico po napredku hrepenečih poslušalcev 12. t. m. poljudno razpravljaj in dokazoval, da čebele ne koristijo samo z medom in z voskom, one pospešujejo tudi rodovitost sadnega drevja s tem, da prenašajo cvetni prah od cveta na cvet; dajejo pa tudi mislečemu človeku lepi vzgled blagodejne sloge, vztrajne marljivosti ter vzorne snage in reda. Nato je opisal seboj prinesene, od njega izdelane panje za šolo pri Novi cerkvi in priporočal ter vspodbujal navzoče, naj si omislijo slične panje, če hočejo imeti od čebel čim največ koristi. Podal je še tudi za čebelarja novince zelo potrebne in zanimive poučne črtice, katere so lahko vsakega udeleženca prepričale, da umetna čebeloreja ni mučna, ampak nasprotno zabavna in tudi ne s tolikimi stroški združena reč. Menim, da je vsak od navzočih poslušalcev tekom opisanega predavanja postal več ali manj navdušen za umno čebelorejo. Nekateri so se precej po predavanju izrekli, da si hočejo enake panje narediti. Prav tako! Le precej na delo! Ako vam slabo vreme ne dopušča delati na polju in v vinogradih, lahko izvršite že letos, če ne več, vsaj dva panja. Da boste znotraj natančno in pravilno uredili, pridite radi jemati pri šolskem panju potrebno mero!

Tedaj le na delo, kajti resnobni so dnovi,
A delo in trud nam ljubi Bog blagoslovi!

Društvena naznanila.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda pri Sv. Benediktu v Slov. goricah, ustanovljena za župnije: Sv. Benedikt, Sv. Anjo, Negovo, Sv. Anton in Sv. Trojico v Slov. gor., ima v nedeljo, dne 26. marca svoj letni občni zbor pri Sv. Benediktu ob 3. uri popoldne v čitalnici bralnega društva. Na vsporedno so poročila o delovanju, volitev novega odbora, govor, deklamacija in petje. Zene, dekleta, pridite polnoštevilno na ta zbor!

Dekliška zveza benediška ima v soboto, dne 26. marca po večernicah velezanimiv poučni ahod.

Za slov. gosp. in izobr. društvo „Skala“ pri Sv. Petru blizu Maribora se je nabralo na gostiji g. Jan. Finher v Trčovi 3 90 K. Odbor izreka nabiratelju in dobrotnikom najpristnejšo zahvalo. Živeli posamevalci!

Listnica uredništva: Kuršenci: Razšaljivo! Poročajte nam večkrat! Pozdravi! — Sv. Benedikt v Slov. gor.: Na željo dotičnih, katere zagovarjate, ne moremo sprejeti. Pozdravi! — Pohorski: Prihodnjič!

Zahvala.

Slavna posojilnica v Konjicah je tudi letos blagovolila podariti „Bralnemu društvu pri Sv. Jerneju“ 10 kron podpore, za kar se ji najiskreneje zahvaljuje odbor.

Posojilnica v Gornji Radgoni

registrirana zadruga z neomejeno zavezo vabi svoje zadržnike na

redni občni zbor

v četrtek 30. marca ob 10. uri popoldne v uradni pisarni hiš. št. 8. v Gornji Radgoni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva. 2. Odobrenje letnega računa. 3. Poročilo Zveznega revizorja o reviziji. 4. Razdelitev čistega dobička. 5. Volitev načelstva in računskih preglednikov. 6. Slučajnosti. — V slučaju nesklepnosti občnega zbora ob 10 uri se isti vrši isti dan ob 11 uri v smislu § 33 zadržnih pravil.

232 1—1

Načelstvo.

Tržne cene

v Mariboru od 11. do 18. marca 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	b	K	b
Pšenica		20	10	20	90
rž		16	—	16	80
ječmen		15	60	16	40
ovsa		15	80	16	60
koruza		17	20	18	—
proso		19	—	20	—
ajda		16	60	17	40
seno		4	80	5	60
slama		3	40	5	80
1 kg					
fižola		—	22	—	28
grah		—	40	—	48
leča		—	40	—	64
krompir		—	8	—	9
sir		—	84	—	72
surovo maslo		2	20	2	80
maslo		2	—	2	40
špeh		1	46	1	50
zelje, kislo		—	28	—	36
repa, kisla		—	20	—	24
1 lit.					
mleko		—	20	—	22
smetana, sladka		—	40	—	48
„ „ „ kislata		—	54	—	64
100 glav					
zelje		—	—	—	—
1 kom.					
jajce		—	6	—	—

Loterijske številke.

Line 18. marca: 82, 50, 60, 10, 51.
Trst 18. marca: 85, 43, 3, 87, 54.

Slovinci! Spominjajte se
„Zgodovinskega društva!“

Kupujte
NARODNI KOLEK!

Ponos vsake gospodinjice je dobra kava.

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati
več v nobenem gospodinjstvu, kadar se
pravi kavana pijača.

o o o

Zahtevajte le izvirne zavojke
s imenom „KATHREINER“.

Za spomladno setev

je

Tomaževa žlindra

zvezdna

znamka

najcenejše, fosforovo kislino imajoče umetno gnojilo za žitne in podzemeljske pridelke, vinograde in posebno še za deteljišča in travnike.

129 4—4

Tomaževa žlindra, „zvezdna znamka“ iz tovarn v Berlinu ima v zalogi

trgovina z železnino „Merkur“

P. Majdič, Celje

in pošilja navodila zastoj.

Odjemalcom celih vagonov znižane cene.

Za Brežice imata prodajo gg. Uršič & Lipej. Za Vransko in okolico g. Fr. Oset na Vranskem.

Vsaka vreča je plombirana in vznačena vsebina odstotkov.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, ublažujejo katar, umirajo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in dreva. Prežene velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izobno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljša sredstvo proti boleznim na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvajsetica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto:
1 ducat (12 steklenic) 4 K. 4 ducate (48 steklenic) 14 60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8 K. 3 ducate (60 steklenic) 17 60 K.
3 ducate (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspedom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borič, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljančič, seljak itd.

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 20-12

Zdravje je največje bogastvo!